

İSLAM'DA SÜS VE GÜZELLİK

<"xml encoding="UTF-8?">

İSLAM'DA SÜS VE GÜZELLİK

İnsan oğlu fitri olarak süs ve süslenmeyi güzelliği sevmektedir. Güzel manzaraları, tabiatın güzelliklerini, güzel sözü, güzel sesi, güzel elbiseyi sevmekte ve onlardan hoşlanmaktadır. Gençlik çağında insanlar bu hissi daha çok hisseder ve daha kabarık olur.

Yüce dinimiz İslam da insanın yaratılışında koyulan bu hisse diğer fitri şeylerde olduğu gibi hiçbir zaman karşı çıkmamış, aksine ona teşvik bile etmiştir. Ancak İslam insanın bu ihtiyacına da belli bir çerçeveye içerisinde cevap ve cevaz vermeye ve kontrollü tutmaya çalışmıştır.

Biz Kur'an ve ayetleri ve Resul-i Ekrem (s.a.a) ve Ehl-i Beyti'nin hadislerine dayanarak bu mevzuu biraz açmak istiyoruz.

Araf suresinin 31. ve 32. Ayetlerinde şöyle buyurmaktadır: "Ey Adem oğulları, her mescit yanında ziynetlerinizi kendinize alın; mescitlere gittiğimizde süslenin yiyin için ve israf etmeyin."

Ey Resulüm, de ki: "Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmıştır? De ki bunlar dünya malı için iman edenler içindir kıyamet günü ise sadece onlar içindir. Bilen bir topluluk için ayetleri birer bir er açıklarız."

Görüldüğü gibi Kur'an'ın tavsiye ve buyrukları bu gün bir çok Müslümanın düşündüğünün tam tersinedir. Bir çoklarımız bir kimsenin giyim kuşamına, tertip düzenine ehemmiyet verdiğini gördüğümüzde onun daha çok takvalı, zühd ehli olduğunu zannediyoruz.

Halbuki böyle değildir. İman gereklerinden birisi ve fıtratın istediği şey temizliğe, tertip düzene ehemmiyet vermektir. Özellikle toplum içerisinde ve müminler arasında bu çok önemlidir.

Evet bir mu'min, hareketleri, davranışları tertip düzeni ve temizliği mazbut bir Müslüman görüntüsü vermelidir ve insanları İslam'dan ürkütmemelidir. Asıl takva ve zühd dünya malına

dünya ziynetlerine düşkün ve esir olmamaktır.

Yani bu tür şeyler onu şer'i vazifelerini yerine getirmekten alıkoymamalıdır. Bunun dışında insanın bir vazifesi de insanların önemseydiği ve İslam'ın da te'yid ettiği şeylere önem vermelidir.

Temizlik, tertip ve düzen, helalinden geçimini sağlama, insanlara yardımcı olma, toplumsal yardımlaşma vs...

Hiz. Resul-i Ekrem (s.a.a): "Allah güzeldir, güzelliğı sever. Allah kendi nimetini kulunda görmeyi sever; pislik ve kötülüğü sevmez." (Kenz-ül Ummal, Hadis:17166)

İmam Sadık (a .s): "Hiç şüphesiz Allah süslenmeyi ve güzelliğı sever, pislik ve çirkinliğı sevmez. Evet Allah bir kuluna bir nimet verdiğı zaman onun eserini onda görmek ister." Bu nasıl olur diye sorduklarında şöyle buyurur:

"Elbisesini temiz tutmak, güzel koku kullanmak, evini güzelleştirmek, avlusunu bile süpürüp temiz tutmak ile olur. Hatta güneş batmadan önce lambayı yakmak fakirliğı giderir, rızkı artırır."

İmam Sadık (a .s): "Bir gün Peygamber (s.a.a) saçı başı dağınık, elbisesi kirli, kötü halli bir adamı gördüğünde şöyle buyurdu:

"Allah'ın nimetlerinden yararlanıp durumunuzu güzelleştirmek ve nimeti açığa vurmak da dinin bir parçasıdır."

İmam Sadık (a.s): "Güzel giyin ve süslen; zira Allah güzeldir ve güzelliğı sever; fakat bunların helalinden olmasına dikkat et."

Resul-i Ekrem (s.a.a): "Allah-u Teala sever ki kulu, mümin kardeşlerinin yanına çıktığında onlar için hazırlansın ve süslensin."

Resul-i Ekrem (s.a.a): "Saçı başı karışık ve kirli bir gence şöyle buyurdu: "Ya saçını tara veya kısalt." Yine Müslümanlara hitaben şöyle buyurdu: "Elbisenizi güzel tutun; meskenlerinizi ve eğerlerinizi düzeltin, öyle ki halk arasında yüzdeki bir ben gibi tanınmayasınız."

Resul-i Ekrem (s.a.a): "Ayna olmadığı zaman bile saçınızı suya bakarak düzeltin." Resul-i Ekrem (s.a.a) dışarıya çıktığında bile aynaya veya suya bakarak üstünü başını düzeltir ondan sonra şöyle derdi: "Cennete ancak temiz olan girer."

İmam Hasan (a.s): "Namaza durduğu zaman en iyi elbiselerini giyerdi. Kendisine "Neden en iyi elbiseni giyiyorsun?" diye sorulduğunda şöyle buyurdu: "Allah güzeldir ve güzelliği sever;

ben Rabbim için süsleniyorum; zira o şöyle buyurmuştur: "Süslenerek mescide girin."

Resul-i Ekrem (s.a.a): "Saçınızı, sakalınızı boyayın; zira bu gençliğinizi ve güzelliğinizi artırır."

İmam Muhammet Bakır (a.s): "Evli kadın kendini boş bırakmamalıdır ve sadece boynuna takacağı bir kolyeyle de olsa kendini süslemelidir; elini kınasız bırakmamalıdır, yaşlı bile olsa."

İmam Musa Kazım (a.s): Kendisine "Neden sakalınızı boyuyorsunuz?" diye sorduklarında şöyle buyurdu: "Bu bir hazırlıktır. Kadınların iffetli kalmalarına neden olur. Bazı kadınların iffetlerini ve haya sınırını aşmalarının sebebi, eşlerinin onlara karşı hazırlanmamaları ve süslenmemeleridir."

Evet görüldüğü gibi Peygamber efendimiz ve onun pak Ehl-i Beyti de ne kadar temizliğe tertip düzene süslenmeğe ve güzelliğe önem verdiklerini vurgulamış ve bunları, toplumun en güzel örnekleri olarak önce kendileri uygulamışlardır.

Bu süslenme olayının özellikle ailevi ilişkilerde çok önemli yeri vardır. Ailede huzur, sevgi ve muhabbetin hakim olmasına ve rahatsızlıklardan uzak, huzur ve mutluluk dolu bir aile ortamı meydana gelmesine fevkalade yardımcı olur.

Bu konuda eşlerden her biri üzerine düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmeli ve haram olan şeyler dışında israfa, gösterişe kaçmayacak şekilde birbirlerine karşı süslenmeli ve tabii ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Ve bunu kendilerine bir ibadet vesilesi bilmelidirler.

Zira bu vesileyle eşlerini tatmin edip onun haramlardan uzak durmasına vesile oluyorlar. Bu konuda her iki eş de karşı tarafın zevk ve isteklerini göz önünde bulundurmalıdırlar.

Evet görüldüğü gibi İslam süslenme ve güzelliğe fevkalade önem vermektedir. Fakat bütün

bunlara belirli sınırlar getirmiştir ki kısaca bunları sıralamağa çalışacağız:

1- Evvela bütün bunlar helal olan şeyler dahilinde olmalı ve haramlardan kaçınılmalıdır. Mesela necis şeylerle süslenmek haramdır. Erkeklerde altın kullanmak haramdır. Kadınların namahremlere göstermek için süslenmeleri haramdır. Hatta namahremlerin fark edeceği yerde koku sürmeleri bile haramdır.

2- Süslenme sevgisi, süsperestlik, konforculuk ve lüksçülüğe dönüştürülmemelidir. Zira bu tür şeyler insanın hakperestlik ve maneviyatını öldürür. Sürekli maddiyata dalıp gitmesine vesile olur.

3- Süslenme sevgisi modaya dönüşmemelidir. Zira o zaman insan fikri ve kültürel istiklalini kaybedip şahsiyetsiz duruma düşer ve hep onun bunun ardında sürüklenerek ömrünü heba eder.

4- Süslenme ve güzellik sevgisi çirkin rekabete dönüşmemelidir. Zira insanlar arasında samimiyet ve sevgiyi kaldırıp yerine çekememezlik ve iki yüzlülük gibi kötü sıfatları yerleştirir. Maalesef günümüzde bunları az yaşıyoruz değiliz.

5- Süslenme tutkusu israf ve aşırılık haddine varmamalıdır. Zira israf olduğu gibi, Allah'ın nimetlerini boş yere harcamak, insanları zor durumda bırakır.

Halbuki itidalli davranmak ve tabii olmak, hem insanı ruhen rahatlatır, hem de bir takım boş harcamaların önünü alarak aile ekonomisini zorlamaz.

6- Süslenme ve güzellik tutkusu gurur ve gösteriş haddine varmamalıdır. Yoksa fesat ve nifak doğurur; samimiyetleri bozar; insanları birbirinden uzaklaştırır; gerçek kulluğa engel olur ve insanı Hak Teala'dan uzaklaştırır.

Burada yeri gelmişken, hadislerde bahsedilen başka bir güzellik ve süsten de biraz söz etmek istiyorum. O da manevi güzellikler ve süslerdir. Asıl ve kalıcı olan güzellik de bunlardan ibarettir.

Hucurat suresi 7. ayette Resulullah'ın zamanındaki Müslümanlar hakkında şöyle buyuruyor:
"Ancak Allah imanı size sevdirdi ve onu kalplerinizde süsleyip çekici kıldı."

Evet görüldüğü gibi Allah-u Teala gerçek müminler için imanı bir süs-ziynet kılmıştır.

İmamlarımızdan birisi şöyle buyurmuştur: Aynanın karşısına geçtiğin zaman şöyle dua et:
"Allah'ım yaradılışımı güzel kıldığın gibi ahlakımı da güzelleştir."

Evet hadislerden yararlanarak manevi ziynet ve güzelliklerden bir kısmını sıralamaya çalışalım:

Hz. Ali (a.s): "En güzel süs seni insanlarla kaynaştıran, seni onların arasında güzel gösteren,
dillerini senden koruyan huylarıdır."

Hz. Ali (a.s): "Hiçbir kimse Allah'ın itaatinden daha güzel bir şeyle süslenmemiştir."

Resul-i Ekrem (s .a .a): "Kişinin en güzel süsü imanla birlikte olan bir huzur ve sükunettir."

Hz. Ali (a.s): "Dinin süsü sabır ve rızadır."

Hz. Ali (a.s): "Dinin süsü akıldır."

Hz. Ali (a.s): "İslam'ın süsü iyilik yapmaktır."

Hz. Ali (a.s): "İmanın süsü adalettir."

Hz. Ali (a.s): "İmanın süsü, içini (ruh ve kalbi) temiz tutmak ve açıkta da güzel amel etmektir."

Hz. Ali (a.s): "İlmin süsü hilim ve tahammüllü olmaktır."

Hz. Ali (a.s): "Hikmetin süsü dünyada zühd ile yaşamaktır. (Dünya sevgisine esir olmamaktır.)"

Hz. Ali (a.s): "İbadetin süsü huşu ile ibadet etmektir."

Hz. Ali (a.s): "Fakirliğin süsü iffetli olmak, zenginliğin süsü şükretmek, belanın süsü sabırdır;
soylu soplu olmanın süsü alçak gönüllü olmaktır;

aklın süsü edepli olmak, iyilik ve hizmetin süsü minnet etmemektir."

Resul-i Ekrem (s.a.a): "Kişinin güzelliği hak sözü söylemesidir."

Hz. Ali (a.s): "Muminin güzelliği, takvasıdır."

Hz. Ali (a.s): "Kulun güzelliği, Allah'a ibadet etmesidir."

Hz. Ali (a.s): "Alimin güzelliği, ilmine amel etmesidir."

Hz. Ali (a.s): "İlmin güzelliği, onu yaymaktır."

Hz. Ali (a.s): "Özgür insanın süsü, zillet ve rezaletten kaçmasıdır."

Hz. Ali (a.s): "İyilik yapanın güzelliği, minnet etmemesidir."

Hz. Ali (a.s): "İyi emanetin güzelliği, onu tamamlamaktır."

Hz. Ali (a.s): "Zenginliğin güzelliği, kanaatkar olmaktır."

Hz. Ali (a.s): "Kişinin güzelliği ve karı tahammüllü olmasıdır."

Hz. Ali (a.s): "Arkadaşlığın süsü (arkadaşlarının yanlışlarına karşı) tahammüllü olmaktır."

Resul-i Ekrem (s.a.a): "Meslislerinizi Ali'nin zikriyle (onun sözlerini ve faziletlerini konuşmakla)
".süsleyin